

wereld Oorlog in Gaza

Op deze puinhopen kan een vakantieparadijs gebouwd worden, meent econoom Eran Yashiv. FOTO AP

‘Gaza heeft potentie voor strandvakanties’

Economie kan pas opbloeien als Israël en Egypte blokkade opheffen

Sander Becker

Je hebt er wat fantasie voor nodig, zo met de puinhopen van de Gazastrook nog vers op het netvlies. Maar de Israëlische econoom Eran Yashiv ziet het al helemaal voor zich. Volgens hem kan de kapotgeschoten Gazastrook binnen drie tot acht jaar zijn herbouwd. En als dat goed gebeurt, zal het economisch potentieel verbluffend blijken.

“Neem Gaza’s prachtige kust”, zegt Yashiv, werkzaam bij het Instituut voor Nationale Veiligheidsstudies (INSS) in Tel Aviv. “Die kust lijkt sterk op de populaire kustlijn van het Sinai-schiereiland. Je kunt er massa’s toeristen mee trekken. Ook de hightech-industrie biedt geweldige kansen, gezien het hoge kennisniveau van de bevolking. En niet te vergeten: op dertig kilometer in zee heeft Gaza twee onontgonnen gasvelden – die kunnen samen zo’n vijf miljard euro per jaar opbrengen.”

Deze economische bloei vereist wel een flinke investering, blijkt uit Yashiv’s ramingen. De deskundige schat dat er de eerste drie jaar 750 miljoen euro per jaar nodig is, en in de volgende vijf jaar telkens nog eens de helft van dat bedrag. Maar dan heb je wel een economie die draait als een tierelier. Investeerders uit Arabische en westerse landen staan straks in de rij, verwacht Yashiv, vooral voor die lucratieve gasvelden.

Er zit één ‘maar’ aan dit jubelver-

haal: de Gazaanse metamorfose van puinhoop tot paradijs kan zich pas voltrekken als Israël en Egypte hun economische blokkade van de Gazastrook opheffen.

Met die constatering zitten we meteen middenin de moeizame onderhandelingen die Hamas en Israël sinds een paar dagen voeren in Caïro. De blokkade vormt het voornaamste twistpunt: Hamas wil er van af omdat de Gazanen zo langzamerhand dreigen te stikken; Israël wil er juist mee door omdat Hamas anders op grote schaal wapens kan inslaan.

De blokkade bestaat sinds 2007, het jaar waarin Hamas in Gaza aan de macht kwam. Sinds die tijd bepaalt Israël tot op de calorie nauwkeurig hoeveel voedsel en andere goederen het gebied in mogen. Egypte doet fanatiek aan de vergrendeling mee, vooral sinds vorig jaar, toen het land na een staatsgreep een militair-seculier regime kreeg dat vijandig staat tegenover de islamitische Hamas.

De wurggreep van Gaza was misschien niet de directe aanleiding voor de oorlog die afgelopen maand woedde, het was volgens Yashiv wel degelijk een factor van belang: door de blokkade groeide de armoede in Gaza snel, en dat dreef Hamas ertoe zich extra oorlogszuchtig op te stellen.

Laten we dit destructieve proces liever omdraaien, is Yashiv’s advies: hef de blokkade op, dan groeit de welvaart in Gaza en neemt het ge-

weld af. “Israël had daar veel eerder mee moeten beginnen”, zegt hij. “Dan hadden de Gazanen nu een minder grote drijfveer gehad om te vechten. Want wie iets te verliezen heeft, houdt zich liever buiten de strijd. Het is dus in Israël’s eigen belang om de economische ontwikkeling van Gaza te bevorderen.”

Tegelijkertijd snapt de deskundige Israël’s angst voor wapenimport als de grenzen weer opengaan. Daarom vindt hij dat er uit voorzorg een VN-vredesmacht in Gaza moet komen. Verder wil hij verhinderen dat internationale hulp gelden in handen vallen van Hamas, want die bouwt er zo weer nieuwe tunnels van.

Een ervaren instituut als de Wereldbank zou daarbij kunnen helpen, zegt Yashiv, bijvoorbeeld door geld rechtstreeks aan de juiste persoon te overhandigen, of door pas een nieuw bedrag over te maken als een eerdere fase van een project is afgerond.

Een VN-vredesmacht, de Wereldbank: zullen dit soort garanties Israël geruststellen? “Eerlijk gezegd heb ik er een hard hoofd in”, erkent Yashiv. “De angst in Israël is enorm, en terecht – dat bevestigt Hamas keer op keer. De partijen zetten elkaar simpelweg klem. Een econoom als ik kan aantrekkelijke perspectieven schetsen, maar ik vrees dat het nu weer net zo afloopt als na de vorige Gaza-oorlog, in 2012. Israël beloofde toen de blokkade op te heffen, maar uiteindelijk gebeurde er helemaal niets.”

Verlenging bestand op losse schroeven

Hamas claimt overwinning oorlog

De Palestijnse radicale beweging Hamas zet de hakken in het zand bij besprekingen over een verlenging van het staakt-het-vuren, dat dinsdag inging en vandaag afloopt. De gewapende tak van Hamas, de Kassam-Brigades, zwoer gisteren de gevechten weer op te zullen voeren als Israël niet tegemoetkomt aan de “legitieme eisen van het gewapende verzet”. Bemiddelaars werkten gisteravond koortsachtig aan een verlenging van het 72-urige bestand.

Hamas is tot nog toe niet tevreden met wat onderhandelaars in de Egyptische hoofdstad Caïro tijdens gesprekken hebben bereikt en houdt onverminderd vast aan haar eisen, zoals de opheffing van de land-, lucht- en zeeblokkade van de Gazastrook door Israël. Ook moeten gevangenen worden vrijgelaten en moet de stroom van financiën van en naar Gaza worden verbeterd.

Israël houdt op zijn beurt vast aan ontwapening van Hamas als voorwaarde voor de wederopbouw van Gaza. Ontwapening is voor de Pales-

tijnen echter een ‘rode lijn’ die niet overschreden kan worden. Jeruzalem stelt daarnaast voor dat er een EU-missie komt die de grens tussen de Gazastrook en Egypte gaat controleren. Agenten en douaniers uit de EU controleerden al van 2005 tot 2007 het grensoverschrijdende verkeer in Rafah.

Het Israëlische offensief en de vele bombardementen in antwoord op de raketbeschietingen door Hamas hebben grote verwoestingen aangericht in de Gazastrook. Secretaris-generaal Ban ki-Moon van de Verenigde Naties riep beide partijen eerder deze week op de vicieuze cirkel van vernietiging en wederopbouw te doorbreken.

Hamas-leider Moesjir al-Masri claimde gisteren ten overstaan van duizenden Palestijnen de overwinning. “Dit gevecht was slechts de opmaat voor de grote overwinningsslag die de bezetting zal beëindigen. Het gewapende verzet heeft nog verrassingen in petto die groter zijn dan de raketten die Israël in het hart hebben geraakt.” (ANP)

Leven in Israël Liesbeth Oppenheimer

‘Ik slaap nog met de ramen open, dan hoor ik het alarm’

Het Gaza-conflict heeft enorme impact op het dagelijks leven van Gazanen én Israëliërs. Trouw spreekt afwisselend twee bewoners aan weerszijden van de grens. Vandaag: Liesbeth Oppenheimer in Zuid-Israël.

“Ja, het is hier rustiger nu. Toen ik terugkwam van mijn werk vandaag, was er bericht dat er een raketaanval was, maar dat bleek loos alarm. Tijdens de actie stonden de hele tijd radio en tv aan, omdat daar de aanvallen gemeld worden. Zeker hier thuis, waar de airco een beetje lawaaiig is, was ik wel eens bang dat ik het alarm niet zou horen.

Op mijn werk was dat niet nodig, maar we hebben de radio toch de hele tijd aan gehad. Ik heb gedurende de actie gewoon doorgewerkt – het is niet bij me opgekomen om daarmee te stoppen. Wat moet je anders? Voor de tv zitten, verstenen? Nee, dan ben ik liever bezig.

Ik werk in een gynaecologische kliniek in Beer Sjeeva, en die draaide gewoon door, in ieder geval overdag. Ik heb meegemaakt dat we een vrouw aan de monitor hadden gelegd en dat toen het alarm afging. Ontkoppelen, naar de schuilkelder. En dan hadden we haar net weer aan de monitor, ging het alarm opnieuw af.

Maar eigenlijk is de actie al met al best rustig verlopen. We zijn ook wel wat gewend. Oorlog, het schieten, is hier in het zuiden deel van ons leven. Er zijn periodes met meer raketten, maar

mensen gaan gewoon door.

Mijn dochter was de afgelopen tijd wel thuis. Die werkt voor een bedrijf in Sderot, een stad die bij de grens met Gaza ligt. Het bedrijf is gevestigd in een gebouw dat niet beschermd is, dus tijdens de actie werkte iedereen thuis. Mijn dochter ook. Maar nu er een bestand is, gaat alles gewoon weer door – volgende week gaan ze daar weer beginnen.

Ja, dat is wel een beetje het algemene idee, dat het afgelopen is. Mijn dochter plant een paar dagen aan het strand in het noorden, en zondag gaat ze met mijn andere dochter en mijn kleindochter naar een pretpark, voor het eerst na een maand thuiszitten. Of eigenlijk was het het tweede uitje sinds het begin van de actie. Vorige week zijn we voor mijn verjaardag naar een kuuroord geweest met de hele familie. Dat was alvast een soort voorschot op het bestand – even heel ontspannen, afgehaakt van de media.

Maar helemaal zeker ben ik niet. Ik slaap nog met de ramen open – zodat ik het alarm kan horen.”

IRIS LUDEKER